

ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

RAPPORT 2015:5

ARKEOLOGISK UTREDNING

Arkeologisk utredning inom fastigheten Håby Lycke 1:6

Västra Götalands län, Bohuslän, Munkedals kommun,
Håby socken, Håby Lycke 1:6

Bengt Nordqvist

ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

RAPPORT 2015:5

ARKEOLOGISK UTREDNING

Arkeologisk utredning inom fastigheten Håby Lycke 1:6

Västra Götalands län, Bohuslän, Munkedals kommun,

Håby socken, Håby Lycke 1:6

Dnr 5.1.1-00266-2015

Bengt Nordqvist

STATENS HISTORISKA MUSEER

SAMT ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN

STATENS HISTORISKA MUSEER

Arkeologiska uppdragsverksamheten

Kvarnbygatan 12

431 34 MÖLNDAL

Fax: 010-480 80 94

Tel.: 010-480 80 00

www.arkeologiuiv.se

e-post: fornamn.efternamn@shmm.se

www.shmm.se

Den 1 januari 2015 bytte Riksantikvarieämbetets
arkeologiska uppdragsverksamhet huvudman
och blev en del av Statens historiska museer.

© 2015 STATENS HISTORISKA MUSEER

Arkeologiska uppdragsverksamheten

Rapport 2015:5

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Gävle 2013. Medgivande I 2012/0744.

Kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Bildredigering Lena Troedson

Layout Lena Troedson

Omslag Utsikt över Saltkällefjorden. Foto: Bengt Nordqvist.

Tryck/utskrift Arkitektkopia, 2015

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	5
Landskap, topografi, kända fornlämningar och kunskapsläge	5
Syfte och målsättning och arbets- och metodbeskrivning	9
Studier av historiska kartor	13
Resultat och genomförande	13
Antikvarisk bedömning	18
Referenser	18
Administrativa uppgifter	19
Bilagor	20
Bilaga 1. Fyndtabell	20
Bilaga 2. Schaktbeskrivningar	22
Bilaga 3. Föreslagna förundersökningsområden – en kort sammanställning av påträffade fornlämningar	24
Figurförteckning	28

Figur 1. Läget för undersökningen markerat på utsnitt ur Översiktskartan, blad 253 Göteborg. Skala 1:250 000.

Utredningsområdet är beläget i en fornlämningsrik trakt med flera stenålders-, brons- och järnålderslämningar. Utredningsområdet berörde huvudsakligen ett höglänt bergsparti, där själva undersökningsområdet kantades av kända gravlämningar och stenåldersboplatser. Vid undersökningen påträffades inom fem delytor bland annat ett stort antal härdar och gropar samt flera stolphål. De föremål som förekom är typiska för yngre järnålder. De fem delytorna föreslås gå vidare till förundersökning om exploatering blir aktuell.

Sammanfattning

I slutet av oktober månad 2014 utfördes en arkeologisk utredning av ett större planområde inom fastigheten Håby Lycke 1:6. Undersökningen för-
anleddes av att Munkedals kommun planerade byggnation inom området.

Undersökningen berörde huvudsakligen ett höglänt bergsparti och en slänt mot norr. Inom en cirka 200 000 kvadratmeter stor yta grävdes 112 schakt. I schakten påträffades 16 härdar, 7 gropar och 5 stolphål. Undersökningen dokumenterades med DGPS.

Sammantaget kan konstateras att fyra lämningar finns samlade på de högst belägna partierna inom undersökningsområdet, liksom en kring gårdsläget. De påträffade lämningarna bestod av härdar och mindre gropar samt flera distinkta stolphål. Enstaka keramikskärvor påträffades i en grop samt i stolphål och dessa antas tillhöra yngre järnålder.

Totalt fem delytor föreslås gå vidare till förundersökning om exploatering blir aktuell.

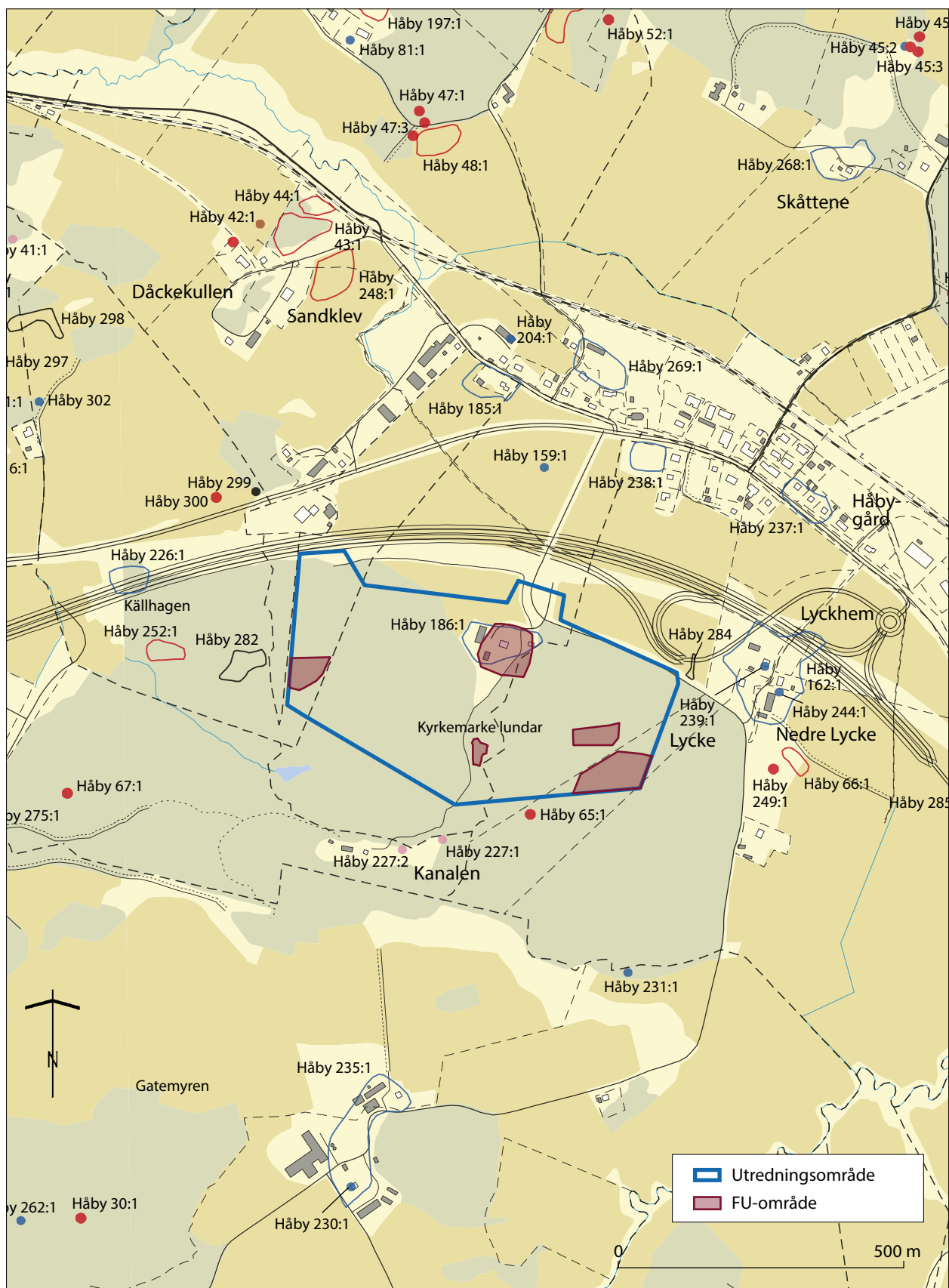
Inledning

I slutet av oktober månad 2014 utfördes en arkeologisk utredning av ett större planområde inom fastigheten Håby Lycke 1:6. Undersökningen bekostades av Munkedals kommun och var föranlett av planerade byggnation inom området.

Undersökningen berörde huvudsakligen ett höglänt bergsparti som sluttar åt norr, ner mot dagens E6:a och Håby kyrka. Denna slänt består av en serie större och mindre terrasseringar. Markområdet är beväxt med sly. Huvudandelen av de större träden hade nyligen avverkats. Området genomkorsas i dess mittparti av en mindre väg.

Landskap, topografi, kända fornlämningar och kunskapsläge

I ett större landskapligt perspektiv tillhör området den mellanbohusländska sprickdalsterrängen som karaktäriseras av förhållandevis rätlinjiga och smala dalsänkor kantat av höga berg. Odlingsmarken är företrädesvis samlad till dalsänkor mer höglänta terräng. Terrängen i trakten präglas av Örekilsälven och de i landskapet djupt inskurna fjordarna – Saltkälleforden och Färlevsfjorden. Det omgivande landskapet består omväxlande av äldre odlingsmark och höga bergspartier.

Figur 2. Undersökningsområdet markerat på utsnitt ur GSD-Fastighetskartan, 64D8AN Munkedal. Skala 1:2000.

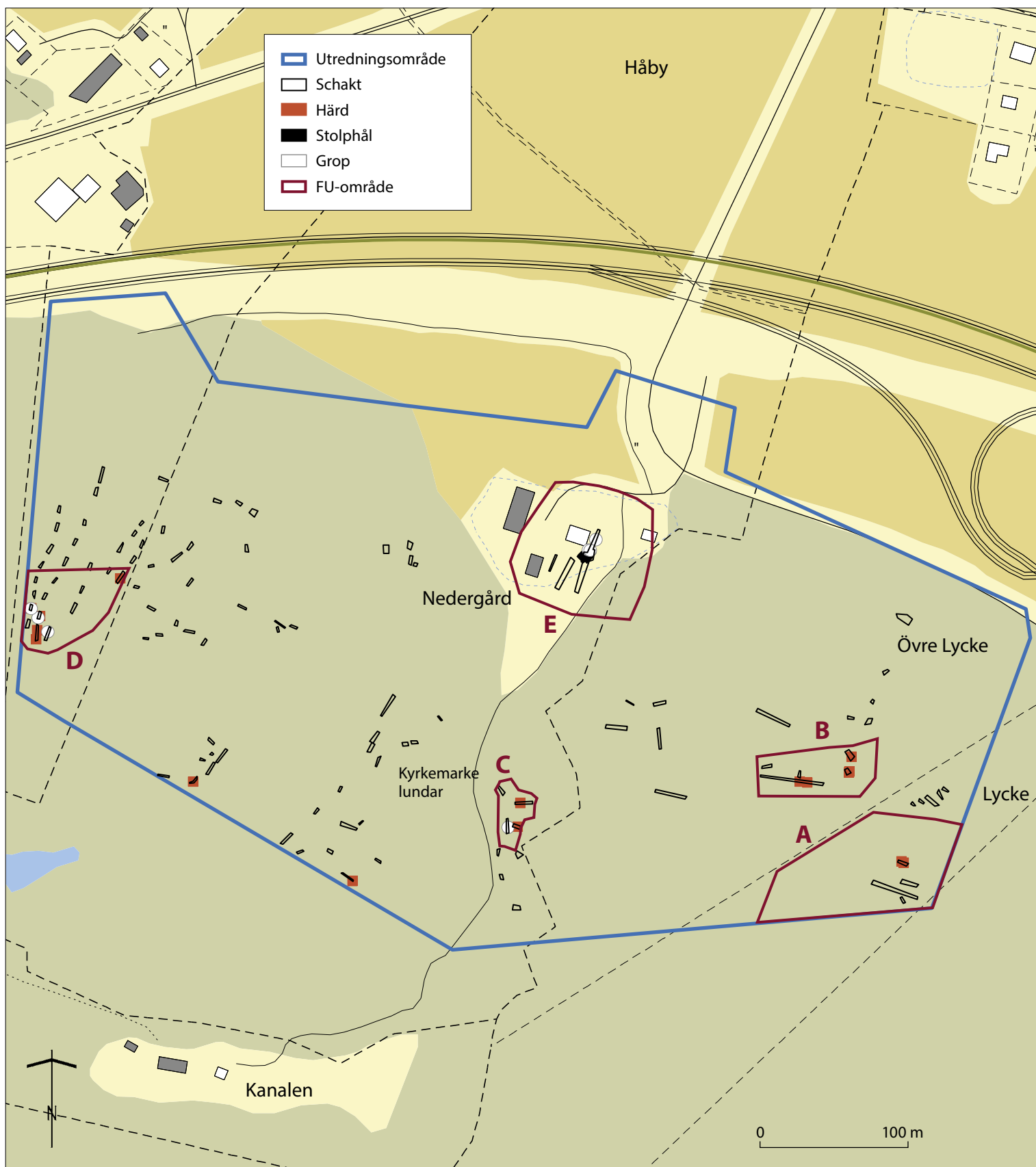
Figur 3. Undersökningsområdets norra del. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 4. Översiktsfoto mot öster. Notera mängden sly och att det endast förekommer enstaka bevarade träd. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 5. Utsikt över Saltkäleforden. Foto, mot väster: Bengt Nordqvist.

Figur 6. Översiktlig plan som visar schakt, anläggningar och föreslagna förundersökningsområden. Skala 1:3500.

Utredningsområdet sträcker från krönet av ett högre berg och en slänt ner till dess fot, där berget övergår till flack åker. Höjdintervallet varierar mellan cirka 32–63 meter över havet och sett ur ett närtopografiskt perspektiv så utgörs platsen av en långsträckt slänt. Denna består i sin tur av en serie större och mindre terrasserings. Markområdet är beväxt med sly av blandskogstyp och planterade granar. Området präglas av att huvudandelen av de större träden redan hade avverkats.

Håby socken är en fornlämningsrik socken med nästan 400 registrerade lämningar. Av dessa är ett tiotal undersökta. Två är gravar och resterande är fragmentariska boplatsslämningar.

I samband med utbyggnaden av E6 undersöktes några av de förhistoriska platserna. En av dessa låg strax väster om utredningsområdet (Håby 226). På boplatserna, som daterades till jägarstenålder (senmesolitikum) påträffades bl.a. över 300 kvartsitavslag.

Även gravar har undersökts. En utgjordes av en röseliknande stensättning som var belägen på en bergsklippa. Förutom brända ben och keramik påträffades även brons- och järnföremål (Bramstång 2004). Dessutom har två urnegravar grävts ut vid Kampstorp (Foss 433). Invid en mindre huslämning förekom två urnegravar som har daterats till slutet av yngre förromersk järnålder. Invid, på en terrass, påträffades på Foss 201 ett stenfundament, en husränna och flera härdar som har daterats till tidsperioden äldre bronsålder – romersk järnålder (Nordqvist 2006)

I socknen har också flera spektakulära stenålders fynd gjorts. Exempelvis påträffades vid 1900-talets början, på fastigheten Lerberg, flera kärnyxor med en speciell typ av egg, så kallade Lerbergsyxor (Håby 123:1). Denna yxtyp dateras till äldre stenåldern också kallad yngre hensbacka. I närområdet finns även den klassiska Hensbackaboplatserna, som dateras till senpaleolitisk tid. Ett annat lite speciellt fynd är två tunnackiga flintyxor hittade på Lyckes ägor (Håby 244). Yxorna dateras till bondestenålder (neolitikum).

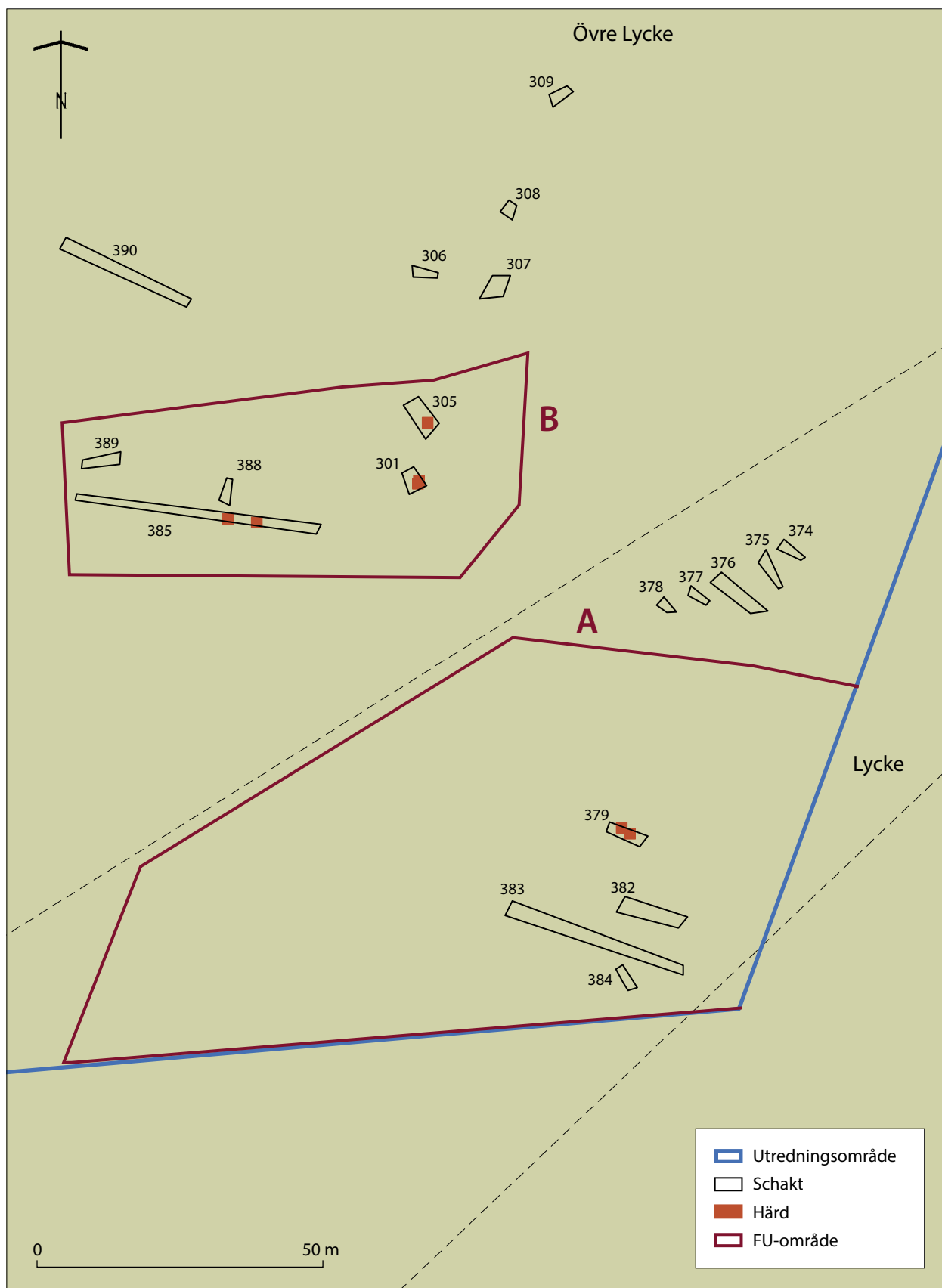
Dessutom finns ett par by- och gårdstomter i och i anslutning till utredningsområdet.

Syfte och målsättning och arbets- och metodbeskrivning

Generellt sett är målsättningen för de arkeologiska utredningarna att tillhandahålla ett planerings- och beslutsunderlag för Länsstyrelsen och exploatören. Syftet är att fastställa samtliga fornlämningar som är belägna inom utredningsområdet och bedöma deras fornlämningsstatus. Utredningens primära frågeställning är: finns det några fornlämningar inom undersökningsområdet?

Arbetet inleddes med en inventering där lämpliga boplatser-/aktivitetlägen och eventuella fornlämningar synliga ovan mark identifierades. Därefter upptogs schakt med larvgående grävmaskin. Enstaka anläggningar undersöktes för hand.

Undersökningen utfördes av Bengt Nordqvist, Jörgen Streiffert och Jessica Andersson. Arbetet dokumenterades med DGPS. Fältinmätningar, fyndregistrering och lågupplösta foton har lagts in i Intrasis enligt Riks-

Figur 7. Schaktplan som visar anläggningar inom de föreslagna förundersökningsområdena A och B. Skala 1:1000.

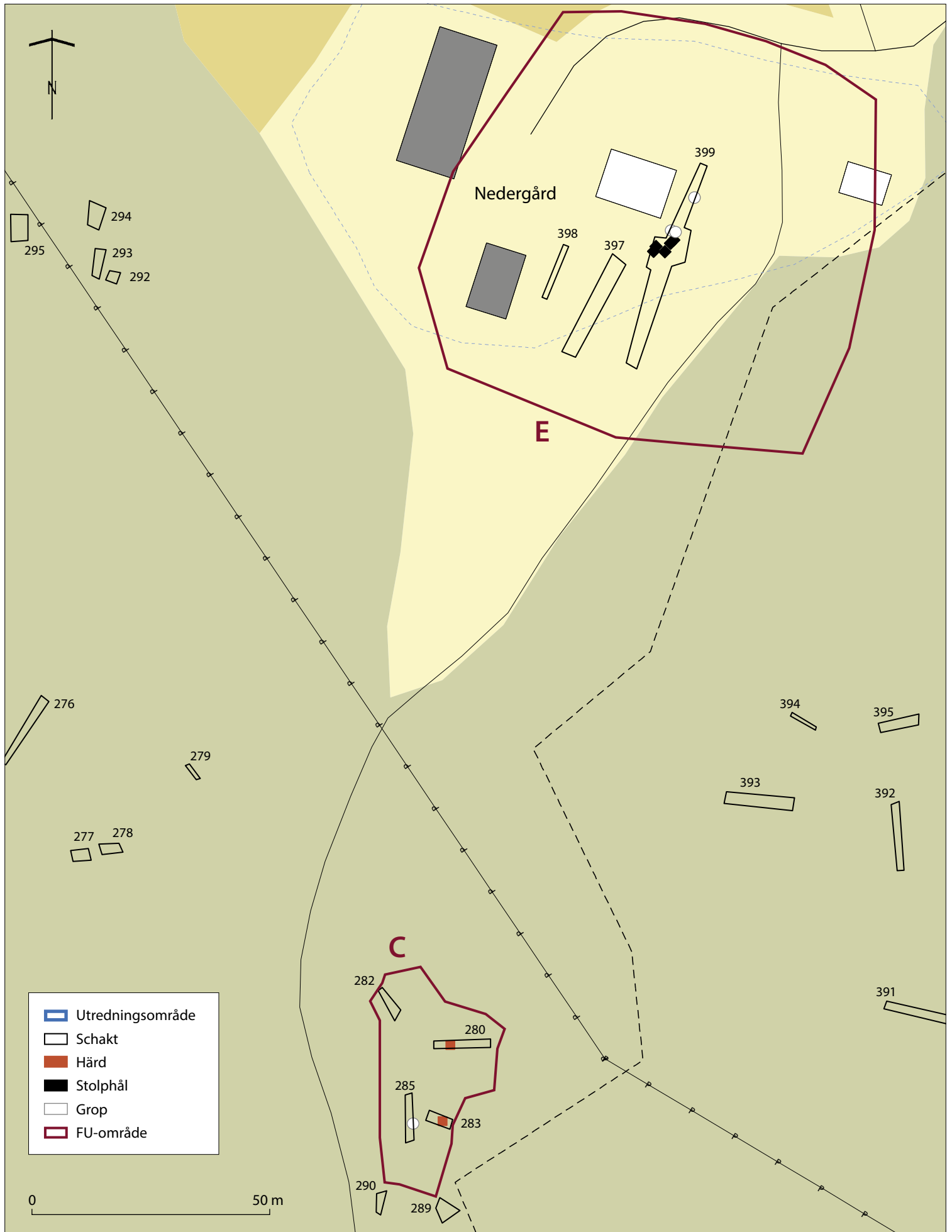

Figur 8. Inom yta A påträffades två eldstäder. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 9. Schaktgrävning inom yta B; här grävs schakt S310. På bilden rensar Jessica fram en härd. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 10. Schaktplan som visar anläggningar inom de föreslagna förundersökningsområdena C och E. Skala 1:1000.

antikvarieämbetets standard. Intrasisprojektet kommer att arkiveras på Riksantikvarieämbetet och finnas tillgängligt för Intrasisanvändare.

Studier av historiska kartor

Håby nedergård finns inte med på kartorna före 1867. Ett exempel på detta är att gården inte finns med på generalstabskartan från 1843.

Avstyckningsstyckningsprocessen startar 1851 enligt protokoll (Håby nr 1–3, Laga skifte 1851). Verkställandet av laga skifte sker 1867 (enl. akt 14-HÅB-III, Laga skifte 1869). På kartan daterad 1867 finns byggnaderna inom samma äga (plats) som idag. Tillfartsvägen, fram till gårdsläget, sträcker sig rätlinjigt från Håby kyrka. Fastställandet av Laga skifte sker enligt samma karta först 1869 (enl. 14-HÅB-III, Laga skifte 1869).

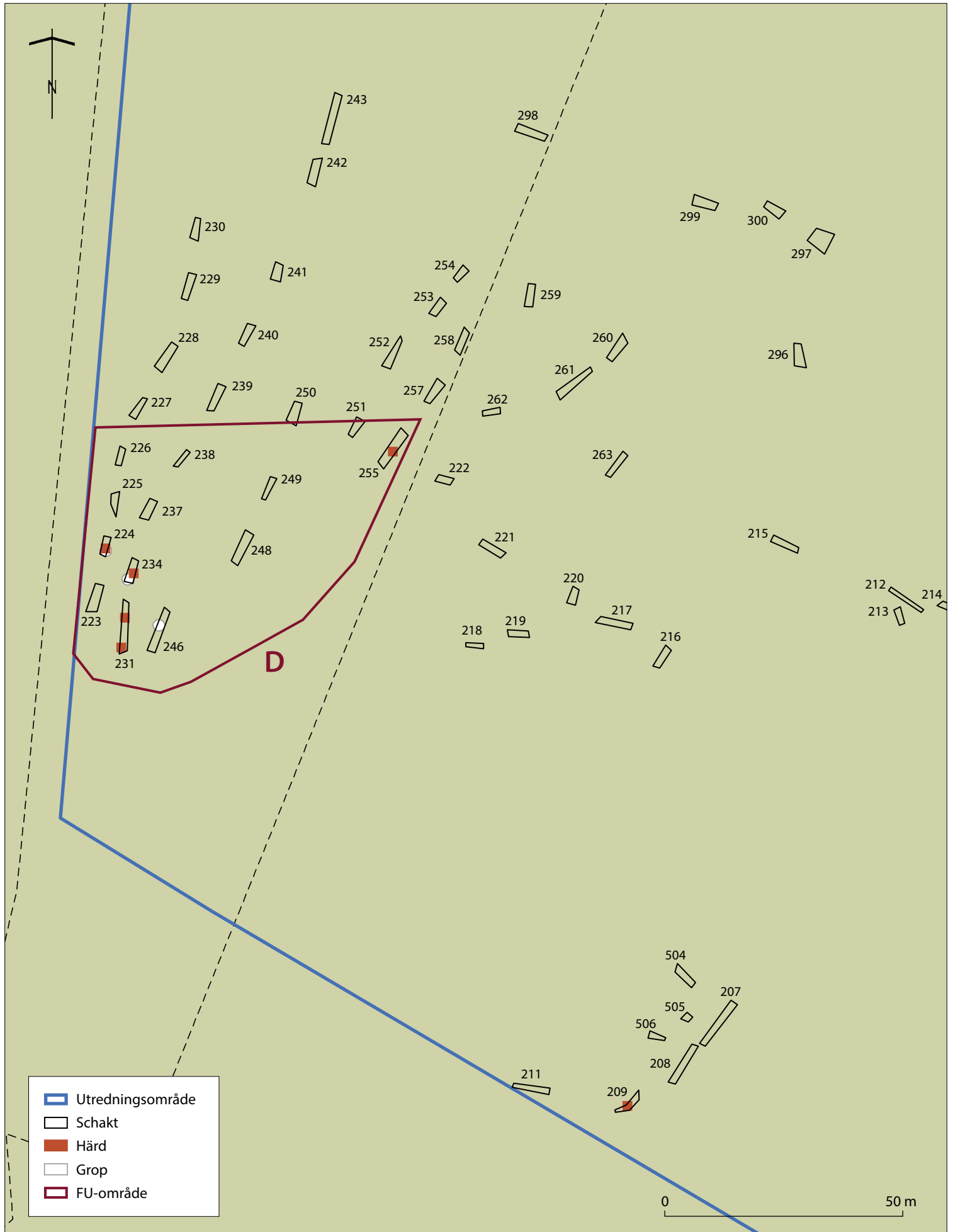
Sammanfattningsvis etableras gården enligt kartstudierna kring 1867. Den kan därför inte ses som ett intressant gårdsläge.

Resultat och genomförande

Vid undersökningen grävdes sonderingsschakt inom alla identifierbara terrasserings- och sluttningspartier. Schakten upptogs med en större larvgående grävmaskin. Med denna grävdes 112 schakt. I schakten påträffades 16 härdar, 7 gropar och 5 stolphål. Inom bergspartiet påträffades inga föremålsfynd. Däremot fanns ett större antal härdar, som genomgående var små men distinkta. Lämningarna påträffades på tre krönlägen (A, B och D) samt nedanför ett brant bergsparti (C). Inga gropar eller stolphål förekom i området

Figur 11. Yta C. Framför den branta berghällen grävdes schakt. Framför Jörgen kan skönjas en eldstad. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 12. Schaktplan som visar anläggningar inom område D. Skala 1:1000.

Figur 13. Schaktgrävning inom yta D. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 14. Inom yta D påträffades ett flertal anläggningar. Exempelvis här, framför Jörgen kan skönjas en härd. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 15. Schaktgrävning i anslutning till yta D. Notera Häby kyrka i bakgrunden. Foto: Bengt Nordqvist.

sydöstra parti. Inom gårdsläget (E) påträffades keramikskärvor i en grop och små keramik fragment i två stolphål. I den norra gropen påträffades två större skärvor som var av typen svartgods. En kortfattad sammanställning av ytorna A–E finns i bilaga 3.

Den sydöstra delen av delyta A är täckt av skog (figur 7, 8 och 22). I dess centrala del finns en övergiven gammal åker. Norr därom finns en våtmark. Inom området grävdes fyra schakt, varav ett var extra långt. Detta sträckte sig från släntens övre skogsklädda del och ett gott stycke ner i den vildvuxna åkermarken (schakt S383). På båda sidor om detta schakt grävdes ytterligare schakt och i ett av dessa påträffades två större härdar (0,8 respektive 0,7 meter i diameter). Lagerföljden är likartad i de fyra schakten. Under en rotfilt fanns ett humuslager (0,2 meter tjockt). Under detta vidtog en sandigt, siltigt gruslager.

Delyta B utgörs av ett bergsimpediment, beläget i ett krönläge (figur 7, 9 och 23). Här finns flera terrasseringsar. Åt norr och väster sluttar berget brant. Åt söder finns en våtmark. Inom området grävdes fyra schakt, varav ett var extra långt. Schaktet, S280, var beläget på impedimentets södra sida. Nordväst och nordöst om detta grävdes tre schakt och ytterligare eldstäder påträffades. I det långa schaktet fanns två och i de andra fanns enstaka härdar. De hade varierande storlek från 0,2–0,3 meter i diameter. Lagerföljden var en övre rotfilt och under denna fanns ett humuslager som var 0,1 meter tjockt. Därefter grusigt sandlager som var cirka 0,2 meter tjockt. Underst vidtog berg.

Delyta C utgörs av en terrassering invid en bergsvägg (figur 10, 11 och 24). Inom ytan finns flera anhopningar med klappersten, speciellt invid bergväggen som låg i områdets östligare del. Åt norr sluttar marken svagt neråt och sluttningen ökar markant åt väster ner mot en väg. Inom området grävdes åtta schakt. I tre schakt (S280, S283 och S285) påträffades tre anläggningar. Eldstäder förekom i de schakt som drogs närmast bergväggen. I ett tredje schakt fanns en grop. Anläggningarna hade varierande storlek från 0,2–0,3 meter i diameter. Lagerföljden var en övre rotfilt och under denna fanns ett humuslager 0,2 meter. Därefter vidtog ett grusigt sandlager som var mer än 0,2 meter tjockt.

Delyta D utgörs av en större slänt som lutade svagt åt norr och platsen var beväxt med planterad smågran (figur 12–15 och 25). Åt söder finns ett bergsimpediment. Inom området grävdes en stor mängd schakt. I fem schakt (S224, S231, S234, S246 och S255) påträffades sju anläggningar. Anläggningarna utgjordes av gropar och eldstäder med en varierande storlek från 0,2 meter till 0,9 meter i diameter. Lagerföljden utgjordes av en övre rotfilt, under denna fanns ett humuslager 0,3–0,4 meter. Därefter vidtog ett grusigt sandlager som var mer än 0,2 meter tjockt.

Inom delyta E grävdes tre schakt i nord-sydlig riktning (figur 10, 16–18 och 26–28). Sydöst om befintligt hus fanns fem stolphål och tre gropar. Två av groparna kan utgöra mindre stolphål. Gropen som påträffades längst i norr innehöll två större keramikskärvor och båda var av svartgodstyp. Även i två av stolphålen fanns keramikskärvor som var mycket små och av allmän järnålderstyp. Anläggningarna varierade i storlek från 0,3 meter till 0,5 meter

Figur 16. Jessica håller på att rensa fram stolphål som just grävts fram i schakt S399. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 17. Den påträffade keramiken grävs fram i samband med att gropen G400 rensas fram. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 18. Återdeponering av keramiken från G400 pågår. Foto: Bengt Nordqvist.

i diameter. Stolphålen var cirka 0,4 meter i diameter. De båda gropar som är belägna strax invid var cirka 0,3 meter i diameter. Den nordligast belägna gropen var cirka 0,5 meter diameter och innehöll svartgods. Lagerföljden utgjordes av en övre rotfilt och under denna fanns ett lerigt humuslager som varierade i tjocklek mellan 0,1–0,3 meter. Därefter vidtog ett lerlager som var mer än 0,2 meter tjockt.

Sammantaget kan konstateras att lämningar av intresse finns samlade till de högsta partierna inom undersökningsområdet och gårdsläget. Genomgående är att på de platser, som är belägna i krönlägen, finns härdar och mindre gropar. Samma anläggningstyper finns även invid bergsväggen. Några föremålsfynd eller distinkta stolphål förekom inte i dessa sammanhang. Område D skiljer sig mot övriga ytor med dess jämförelsevis stora antal anläggningar. Dessa anläggningar antas vara från metalltid, det vill säga från bronsålder eller senare perioder.

Inom gårdsläget syntes de mest distinkta stolphålen. De hade en ansevärd diameter av cirka 0,4 meter. Sannolikt utgör stolphålen lämningar av minst en huslämning. I två stolphål påträffades små keramikskärvor. Endast keramiken av svartgods karaktär, i den nordligaste gropen, grävdes fram. Utifrån keramikens karaktär och lämningarnas placering i landskapet kan antas att de härrör från yngre järnålder.

Antikvarisk bedömning

Fem platser (delyta A–E) bedöms som fornlämningar som bör gå vidare till förundersökning vid exploatering. Inom fyra dessa påträffades härdar och/eller gropar. De var alla belägna inom det höglänta partiet av undersökningsområdet. Det femte området var lokaliserat till gårdsläget. Inom den övriga delen av undersökningsområdet påträffades enstaka härdar. Sammantaget ansågs dessa lämningar inte utgöra ett tillräckligt underlag för att dessa ytor skulle gå vidare till förundersökning.

Referenser

- Bramstång C. 2004. Förbli hemmavid – järnålderns kulturlandskap i mellersta Bohuslän. Projekt Gläborg–Rabbalshede. Bygden innanför fjordarna. Landskap och bebyggelse (P. Claesson, B-A Munkenberg, red.) Kulturhistorisk dokumentation nr 14.
- Claesson P. & Munkenberg B-A 2004. Bygden innanför fjordarna – en inledning. Projekt Gläborg–Rabbalshede. Bygden innanför fjordarna. Landskap och bebyggelse (P. Claesson, B-A Munkenberg, red.) Kulturhistorisk dokumentation nr 14.
- Nordqvist B. 1997. Strandbundenhet och strandlinjekronologi. Erfarenheter från Öst- och Västsverige. I: "Överregionalt–regionalt", södra Sveriges stenålder speglat genom UV-undersökningar. (red. M. Larsson och E. Olsson). Riksantikvarieämbetet Arkeologiska Undersökningar Skrifter 23.
- Nordqvist B. 2006. Kampstorp. Boplats och gravlämning från bronsålder och äldre järnålder. Bohusläns Museum Rapport 2006:12.
- Nordqvist B. 2009. Stenungsunds- och Munkedalsbygden under 1000 år. UV Väst Rapport 2009:25.

Administrativa uppgifter

SHMM:s dnr: 5.1.1-00266-2015 (Riksantikvarieämbetets dnr 3.1.1-02708-2014).

Länsstyrelsens dnr: 431-21837-2014.

SHMM:s projektnummer: 12909.

Exploatörens id: Munkedals kommun.

Intrasisprojekt: SHMM2014:128.

Undersökningstid: 20–31/10 2014.

Projektgrupp: Bengt Nordqvist, Jörgen Streiffert och Jessica Andersson.

Underkonsulter: –.

Exploateringsyta: 202 600 kvadratmeter.

Undersökt yta: 5600 kvadratmeter.

Läge: Fastighetskartan 64D8AN Munkedal.

Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Höjdsystem: Rikets, RH 00.

Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: Dokumentationshandlingarna lagras tillsammans med Intrasis-databasen och primärdokumentationen förvaras på Bohusläns museum.

Fynd: fynden (förutom kol) har återdeponerats på undersökningsområdet.

Bilagor

Bilaga 1. Fyndtabell

Område	Anl.nr, -typ	Schaktnr	Fyndbeskrivning
A	A380, härd, A381, härd	S379	Kol
B	A302, härd, A303, härd	S301	Kol
B	A304, härd	S305	Kol
B	A386, härd, A387, härd	S385	Kol
C	A281, härd	S280	Kol
C	A284, härd	S283	Kol
C	AG286, grop	S285	
D	A244, härd, AG245, grop	S224	Kol
D	A 232, härd, A 233, härd	S231	Kol
D	A236, härd, AG235, grop	S234	Kol
D	AG247, grop	S246	
D	A256, härd	S255	Kol
E	G400, grop	S399	2 stora skärvor keramik, yngre järnålder, Kol
E	G400, grop	S399	
E	AS403, stolphål	S399	1 liten skärva keramik, yngre järnålder
E	AS407, stolphål	S399	1 liten skärva keramik, yngre järnålder

Figur 19. Bilden visar keramikskärvor från ett svartgodskärl. De härrör från grop G400. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 20. På bilden visas kruk-skärvan från stolphålet AS403. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 21. Skärvan från stolphålet AS407. Foto: Bengt Nordqvist.

Bilaga 2. Schaktbeskrivningar

Schaktplaner med schakt nummer från de olika förundersökningsområdena är presenterade på figur 7, 10 och 13.

Område	Schaktnr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup(m) lager	Anläggningstyp	Fynd
Område A, Terrass i krönläge	S379	7	3	Rotfilt, 0,3 m matjord. sandigt grus	2 härdar	Kol
Område A, Terrass i krönläge	S382	12	3	Rotfilt, 0,3 m matjord. sandigt grus		
Område A, Terrass i krönläge	S383	32	3	Rotfilt, 0,3 m matjord. sandigt grus		
Område A, Terrass i krönläge	S384	5	2	Rotfilt, 0,3 m matjord. sandigt grus		
Område B, Terrass i krönläge	S301	3	3	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,3 sandigt grus, därunder berg	1 härd	Kol
Område B, Terrass i krönläge	S305	6	5	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,3 sandigt grus, därunder berg	1 härd	Kol
Område B, Terrass i krönläge	S385	44	2	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,3 sandigt grus, därunder berg	2 härdar	Kol
Område B, Terrass i krönläge	S388	4	3	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,3 sandigt grus, därunder berg		
Område B, Terrass i krönläge	S389	7	3	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,3 sandigt grus, därunder berg		
Område C, Terrass vid bergvägg	S280	12	2–3	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,2 sandigt grus, därunder klappersten	1 härd	Kol
Område C, Terrass vid bergvägg	S282	8	2–3	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,2 sandigt grus, därunder klappersten		
Område C, Terrass vid bergvägg	S283	5	2	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,2 sandigt grus, därunder klappersten	1 härd	Kol
Område C, Terrass vid bergvägg	S285	11	2	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,2 sandigt grus, därunder klappersten	1 grop	
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S223	6	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S224	6	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus	1 härd, 1 grop	Kol
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S225	7	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge D	S226	5	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S231	12	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus	2 härdar	Kol
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S234	5	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus	1 härd, 1 grop	Kol
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S237	5	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S238	4	1,5	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S246	10	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus	1 grop	
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S248	8	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S249	6	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S251	10	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Område D, Terrass och slänt i krönläge	S255	8	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus	1 härd	Kol
Område E, gårdstomt	S397	11	3–4	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder silt		
Område E, gårdstomt	S398	10	3–4	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder silt		

Område	Schaktnr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup(m) lager	Anläggningstyp	Fynd
Område E, gårdstomt	S399	9	3-4	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder silt	5 stolphål, 3 gropar	Keramik, Kol
Bergsterrass	S207-211	2-11	1,5-2	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder sandig silt	1 härd	
Bergsterrass	S212-221	4-8	2	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder sandig silt		
Slänt i krönläge	S227-230	5-9	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Slänt i krönläge	S239-243	6-9	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Slänt i krönläge	S250	5	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Slänt i krönläge	S252-254	4-7	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Slänt i krönläge	S257-263	4-10	2	Rotfilt, 0,3 m matjord, därunder sandigt grus		
Slänt i krönläge	S265-279	4-17	1,5-3	Rotfilt, 0,1 m matjord, därunder sandigt grus	1 härd	
Terrass invid bergsvägg	S288-291	4-5	2-5	Rotfilt, 0,1 m matjord. 0,2 sandigt grus, därunder klappersten		
Impediment vid bergsfot	S292-295	2-6	2-4	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder sandig silt		
Impediment vid bergsfot	S296-300	4-7	2-5	Rotfilt, 0,2 m lerig matjord, därunder sandig silt		
Bergsterrass, i slänt	S306-309	2-5	2-4	Rotfilt, 0,1 sandigt grus, därunder berg		
Bergsterrass, i krönläge	S374-378	4-11	2-3	Rotfilt, 0,1 sandigt grus, därunder berg		
Bergsterrass, i slänt	S396	11	5	Rotfilt, 0,1 sandigt grus, därunder berg		
Bergsterrass	S504-506	2-5	1,5-2	Rotfilt, 0,1 sandigt grus, därunder berg		

Bilaga 3. Föreslagna förundersökningsområden – en kort sammanställning av påträffade fornlämningar

Delyta A

Fornlämningstyp: Boplats/verksamhetsområde.

Terräng: Området är beläget på en terrass i ett krönläge. Inom delytan finns lågväxande granskog och igenväxt betesmark.

Beskrivning: Två större härdar påträffades i en åkerhörna på terrassen (schakt S379).

Yta: 6700 kvadratmeter.

Bedömning: Delyta A är en fornlämning och bör omfattas av en förundersökning, om området exploateras.

Delyta B

Fornlämningstyp: Boplats/verksamhetsområde.

Terräng: Området är beläget på en terrass i ett krönläge. Inom delytan finns lågväxande lövskog och berg i dagen.

Beskrivning: Fyra små härdar påträffades i tre schakt (schakt S301, S305 och S385).

Yta: 2500 kvadratmeter.

Bedömning: Delyta B är en fornlämning och bör omfattas av en förundersökning, om området exploateras.

Delyta C

Fornlämningstyp: Boplats/verksamhetsområde.

Terräng: Området är beläget invid en klippbrant i ett krönläge. Inom delytan finns lågväxande löv- och barrskog.

*Figur 22. Översiktbild över yta A. Schaktgrävningen företogs i åkermarkens bortre del.
Foto: Bengt Nordqvist.*

Figur 23. Översiktbild över yta B. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 24. Detaljbild över yta C. Notera bergsklippan som kan skönjas bakom Jörgen. Foto: Bengt Nordqvist.

Beskrivning: Två mindre härdar och en grop påträffades i tre schakt (schakt S280, S283 och S285).

Yta: 800 kvadratmeter.

Bedömning: Delyta C är en fornlämning och bör omfattas av en förundersökning, om området exploateras.

Delyta D

Fornlämningstyp: Boplats/verksamhetsområde.

Terräng: Området är beläget på en terrass i ett krönläge. Inom delytan finns lågväxande granskog.

Beskrivning: Fem större härdar och tre gropar påträffades i ett krönläge (schakt S224, S231, S234, S246 och S255).

Yta: 3000 kvadratmeter.

Bedömning: Delyta D är en fornlämning och bör omfattas av en förundersökning, om området exploateras.

Delyta E

Fornlämningstyp: Boplats/huslämning.

Terräng: Området är beläget på en gårdstomt. Inom delytan finns en igenväxt gräsmark.

Beskrivning: Fem större stolphål påträffades i en begränsad yta. Strax invid fanns även 3 gropar (schakt S399).

Yta: 7000 kvadratmeter.

Bedömning: Delyta E är en fornlämning och bör omfattas av en förundersökning, om området exploateras.

Figur 25. Översiktbild över yta D. På bilden kan skönjas den övre delen av undersökningsområdet. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 26. Översiktsbild över schakt S398. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 27. Översiktsbild över ett urval av anläggningarna i schakt S399. Foto: Bengt Nordqvist.

Figur 28. Foto över skärvarorna som påträffades i gropen G400. Här syns skärvarorna in situ ("på ursprunglig plats"). Foto: Bengt Nordqvist.

Figurförteckning

Figur 1. Läget för undersökningen markerat på utsnitt ur Översiktskartan, blad 253 Göteborg. Skala 1:250 000.....	4
Figur 2. Undersökningsområdet markerat på utsnitt ur GSD-Fastighetskartan, 64D8AN Munkedal. Skala 1:2000.	6
Figur 3. Undersökningsområdets norra del. Foto: Bengt Nordqvist.....	7
Figur 4. Översiktsfoto mot öster. Notera mängden sly och att det endast förekommer enstaka bevarade träd. Foto: Bengt Nordqvist.....	7
Figur 5. Utsikt över Saltkällefjorden. Foto, mot väster: Bengt Nordqvist.....	7
Figur 6. Översiktlig plan som visar schakt, anläggningar och föreslagna förundersökningsområden. Skala 1:3500.....	8
Figur 7. Schaktplan som visar anläggningar inom de föreslagna förundersöknings- områdena A och B. Skala 1:1000.	10
Figur 8. Inom yta A påträffades två eldstäder. Foto: Bengt Nordqvist.....	11
Figur 9. Schaktgrävning inom yta B; här grävs schakt S310. På bilden rensar Jessica fram en härd. Foto: Bengt Nordqvist.....	11
Figur 10. Schaktplan som visar anläggningar inom de föreslagna förundersöknings- områdena C och E. Skala 1:1000.....	12
Figur 11. Yta C. Framför den branta berghällen grävdes schakt. Framför Jörgen kan skönjas en eldstad. Foto: Bengt Nordqvist.....	13
Figur 12. Schaktplan som visar anläggningar inom område D. Skala 1:1000.....	14
Figur 13. Schaktgrävning inom yta D. Foto: Bengt Nordqvist.	15
Figur 14. Inom yta D påträffades ett flertal anläggningar. Exempelvis här, framför Jörgen kan skönjas en härd. Foto: Bengt Nordqvist.	15
Figur 15. Schaktgrävning i anslutning till yta D. Notera Håby kyrka i bakgrunden. Foto: Bengt Nordqvist.	15
Figur 16. Jessica håller på att rensa fram stolphål som just grävts fram i schakt S399. Foto: Bengt Nordqvist.	17
Figur 17. Den påträffade keramiken grävs fram i samband med att gropen G400 rensas fram. Foto: Bengt Nordqvist.....	17
Figur 18. Återdeponering av keramiken från G400 pågår. Foto: Bengt Nordqvist.....	17
Figur 19. Bilden visar keramikskärvor från ett svartgodskärl. De härrör från grop G400. Foto: Bengt Nordqvist.....	21
Figur 20. På bilden visas krukskärvan från stolphålet AS403. Foto: Bengt Nordqvist.....	21
Figur 21. Skärvan från stolphålet AS407. Foto: Bengt Nordqvist.....	21
Figur 22. Översiktbild över yta A. Schaktgrävningen företogs i åkermarkens bortre del. Foto: Bengt Nordqvist.....	24
Figur 23. Översiktbild över yta B. Foto: Bengt Nordqvist.....	25
Figur 24. Detaljbild över yta C. Notera bergsklippan som kan skönjas bakom Jörgen. Foto: Bengt Nordqvist.....	25
Figur 25. Översiktbild över yta D. På bilden kan skönjas den övre delen av undersöknings- området. Foto: Bengt Nordqvist.....	26
Figur 26. Översiktbild över schakt S398. Foto: Bengt Nordqvist.....	27
Figur 27. Översiktbild över ett urval av anläggningarna i schakt S399. Foto: Bengt Nordqvist.....	27
Figur 28. Foto över skärvorna som påträffades i gropen G400. Här syns skärvorna in situ ("på ursprunglig plats"). Foto: Bengt Nordqvist.....	27

Arkeologisk utredning inom fastigheten

Håby Lycke 1:6

Utredningsområdet är beläget i en fornlämningsrik trakt med flera stenålders-, brons- och järnålderslämningar. Utredningsområdet berörde huvudsakligen ett höglänt bergsparti, där själva undersökningsområdet kantades av kända gravlämningar och stenåldersboplatser. Vid undersökningen påträffades inom fem delytor bland annat ett stort antal härdar och gropar samt flera stolphål. De föremål som förekom är typiska för yngre järnålder. De fem delytorna föreslås gå vidare till förundersökning om exploatering blir aktuell.

STATENS HISTORISKA MUSEER

SAMT ARKEOLOGISKA UPPDRAGSVERKSAMHETEN